

ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СІРИХ СОКІЛЬСЬКИХ МАТОК З УРАХУВАННЯМ ВІДТІНКУ СМУШКУ

С.А.Золотарьова *

Інститут тваринництва УААН

У статті наведено результати порівняльної оцінки відтворювальних якостей сірих сокільських овець різних відтінків смушку.

відтворювальна здатність, заплідненість, відтінок, збереженість

Проведений аналіз літературних даних вказує на наявність корелятивного зв'язку між пігментацією волосяного покриву та відтворювальними якостями у тварин. Більш повно вони вивчені у звірівництві. Так, зазначено [1], що плодючість кольорових норок нижча, ніж плодючість стандартних, що пояснюється плейотропною дією деяких генів забарвлення.

Особливо актуальним дане питання є для смушкового вівчарства, тому що відтворювальні якості пов'язані з основним видом продукції – смушками та їх забарвленням.

З цією метою нами було вивчено відтворювальні якості сірих сокільських овець за два суміжні роки у двох господарствах: д/г “Чувиріне” Вовчанського району Харківської області, та ЗАТ “Здобуток” Кобеляцького району Полтавської області.

Методика досліджень. До вівцематок трьох відтінків смушків були підібрані барани середньосірого відтінку. Для оцінки відтворювальної здатності враховували такі показники, як заплідненість і вихід ягнят та їх збереженість.

Результати досліджень. Аналіз результатів підбору середньосірих баранів до маток різних відтінків сірого забарвлення в першому досліді показав, що в д/г “Чувиріне” більш високим коефіцієнтом запліднення характеризуються темно-сірі за відтінком смушку матки. Середньосірі матки за цим показником займають проміжне становище і перевищують маток світло-сірого відтінку на 0,3 %, і поступаються темно-сірим на 0,2 %. Дані суміжного досліді вказують на підвищену запліднюваність світло-сірих маток, порівняно з темно-сірими. Різниця між світло-сірими та середньосірими, а також світло-сірими і темно-сірими становила відповідно 0,5 та 1,1%.

Іншим не менш важливим показником, який характеризує відтворювальні якості вівцематок є плодючість, що визначається кількістю народжених ягнят з розрахунку на 100 маток (табл.1).

Характеризуючи цей показник за 2 суміжні роки, можна констатувати, що в першому досліді він вищий у маток темно-сірого відтінку, у другому – світло-сірого.

* Науковий керівник - кандидат с.-г. наук Помітун І.А.

1. Відтворювальна здатність маток д/г “Чувиріне”

Показники	1 дослід			2 дослід		
	світло-сірі	середньосірі	темно-сірі	світло-сірі	середньосірі	темно-сірі
Злучено, гол.	37	75	42	36	51	46
Ягнилось, гол.	29	40	33	27	38	34
Народилось ягнят, гол.	34	46	39	31	43	39
Заплідненість, гол.	78,4	78,7	78,6	75,0	74,5	73,9
Вихід ягнят, %	117,2	115,0	118,2	114,8	113,1	114,7

В умовах дослідів, проведеного в ЗАТ “Здобуток”, у першому досліді максимальна заплідненість у маток середньосірого відтінку (74,3%), тоді як у світло- та темно-сірих маток вона була дещо нижчою і становила – 72,9 та 72,2% відповідно.

За даними другого року досліджень, середньосірі матки зберігають провідне становище (різниця із світло-сірими становить 1,86%, а з темно-сірими – 4,66%).

Що стосується плодючості, то можна відмітити, що середньосірі матки перевищують світло-сірих на 1,9 % і темно-сірих на 2% (по першому досліді). У другому досліді перевагу мають темно-сірі матки (різниця становить 1,6% проти світло-сірих та 3,2 % - середньосірих).

За результатами ягнїнь був проведений кореляційний аналіз, котрим практично не виявлено зв'язку між відтінком забарвлення і плодючістю маток ($r_1 = -0,056$ – у д/г “Чувиріне”, та $r_2 = -0,045$ – у ЗАТ “Здобуток”).

Крім того, проведений двофакторний дисперсійний аналіз (табл. 2)

2. Двофакторний дисперсійний аналіз

Фактор	F	η^2	P
Відтінок	0,641	0,3	P<0,95
Господарство	7,8	1,6	P>0,99
Відтінок + господарство	3,155	1,3	P>0,95

виявив більш значний вплив господарства в порівнянні з впливом відтінку на плодючість маток. У даному випадку, під фактором “господарство” мається на увазі рівень селекційної роботи та сукупність технологічних факторів.

При вивченні відтворювальної здатності не можна не сказати про такий важливий показник, як збереженість ягнят до відлучення. З наведених у

табл.3 даних видно, що найбільший відхід ягнят спостерігався у світло-сірих маток, як по д/г “Чувиріне”, так і по ЗАТ “Здобуток” (18,5-26,1 %).

Цей показник багато в чому залежить від молочності маток, бо основним кормом у цей період є молоко. Молочність визначали шляхом множення приросту за 20-денний період на 5 (умовна кількість молока, що витрачається на приріст 1 кг живої маси). Розрахунки показали, що у маток

3. Збереженість ягнят, %

Відтінок смушки матки	Д/г “Чувиріне”		ЗАТ “Здобуток”	
	1 дослід	2 дослід	1 дослід	2 дослід
Світло-сірий	75,8	77,4	81,5	73,9
Середньосірий	78,9	83,7	82,9	77,4
Темно-сірий	77,4	79,1	84,4	77,5

світло-сірого відтінку середньодобова молочність вище, ніж у середньосірих на 65 г і темно-сірих – на 60 г.

Встановлено перевагу світло-сірих маток за густиною, вмістом білка і жиру у молозиві. За іншими показниками різниця незначна. При порівнянні цих показників у молоці на 30 день лактації різниці не виявлено. Можливо, що великий відхід серед ягнят, отриманих від світло-сірих маток, викликаний летальністю генів, механізм дії яких згадується в роботах [2-3].

Висновки. Таким чином, розглядаючи результати окотів окремо по кожному господарству, можна констатувати, що відтворювальні якості не мають зв'язку з відтінками смушку у маток. Разом з тим, відтінок сірого забарвлення визначає рівень молочності і збереження ягнят до 4-міс віку.

Бібліографічний список

1. Ильина Е.Д., Кузнецов Г.А. Основы генетики и селекции пушных зверей. – М.: Колос, 1969. – 164 с.
2. Гигинешвили Н.С. О «летальных генах» и конституции серых каракульских овец // Каракулеводство и звероводство.- №2.- 1949.- С. 21-24.
3. Хатт Ф. Генетика.- М., 1969.- С.244-245.

В статье приведены результаты сравнительной оценки воспроизводительных качеств серых сокольских овец разных оттенков смушка.

The article are devoted to reproductive ability of Sokolsk breed on depend of shef-pelt.

УДК 591.5:575

ЕКОЛОГО-ГЕНЕТИЧНИЙ МОНІТОРИНГ РОЗПОДІЛУ BOLA АНТИГЕНІВ СЕРЕД УКРАЇНСЬКОЇ ЧЕРВОНО- РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ З УРАХУВАННЯМ ГОСПОДАРСЬКО-КОРИСНИХ ОЗНАК

А.А. Івашура

Харківський державний економічний університет

І.Ф. Парасочка, І.М. Сєдова

Інститут тваринництва УААН

Викладено результати вивчення BoLA - фенотипу великої рогатої худоби української червоно-рябої молочної породи за лейкоцитарними антигенами А-локусу системи BoLA. Наведено дані про розподіл лімфоцитарних антигенів у популяції тварин, з урахуванням господарсько-корисних ознак.

головний комплекс гістосумісності (ГКГС), лейкоцитарні антигени великої рогатої худоби - BoLA, господарсько-корисні ознаки

Нині вчені всіх країн надають великого значення розробці селекційно-генетичних програм.

Особливу увагу приділяють при цьому виведенню високопродуктивних тварин, які генетично стійкі до різних захворювань і, як наслідок цього, з'являється можливість скоротити до мінімуму використання препаратів